

Nummer 19

Verzameld door Wim Smeets

Hieronder treft u een overzicht aan van samenvattingen van artikelen met in de kop een vogelnaam of vogelaanduiding die in Nederlandse dag- en huis-aan-huisbladen zijn verschenen.

Gruttostand daalt vooral in Brabant *Brabantsch Dagblad/De Stem, 11 juni 2003*

De gruttostand in Brabant gaat hard achteruit. In de hele provincie worden nog slechts 700 tot 800 broedparen waargenomen. De achteruitgang van de gruttopopulatie is in Brabant nog sterker dan in andere delen van het land. Kerngebieden in Brabant waar de Grutto broedt, zijn de grensstreek met België, de polders langs de Maas tussen Ravenstein en Den Bosch en het weidegebied rond Heusden.

Over hetzelfde onderwerp een artikel in het Noordhollands Dagblad van 19 juni, NRC/Handelsblad van 28 juni en Buitenleven van juli 2003.

Broedende Grauwe Fitis op Schier *Dagblad van het Noorden, 11 juni 2003*

In het dorp Schiermonnikoog heeft een paartje Grauwe Fitisen voor het eerste gebroed in Nederland. Sinds een dag of tien worden twee mannetjes en een vrouwtje waargenomen op dit vogelrijke waddeneiland.

Het leefgebied van de Grauwe Fitis is Noordoost-Europa; hij overwintert in Zuid-Azië. Sinds 1800 is deze zeldzame soort 26 keer in Nederland waargenomen.

De stem van de vogels *Provinciale Zeeuwse Courant, 13 juni 2003*

Een diepere vaargeul van de Westerschelde veroorzaakt één van de grootste klappen voor de vogels in de Delta. Dat zegt Ralf Jooze, vertrekkend regioconsulent Delta/West-Brabant van Vogelbescherming Nederland. Hij is daar vast van overtuigd. Volgens hem moet een dergelijke, door Antwerpen fel begeerde, derde verruiming van de vaargeul er niet komen. De gevolgen

van de tweede verdieping zijn nog niet helder in beeld gebracht. De effecten daarvan op de natuurlijke situatie in het Schelde-estuarium en daarmee ook de gevolgen voor de vogels zijn nog niet duidelijk.

Rust geeft lijster trek *de Volkskrant, 14 juni 2003*

Tijdens hun trek verbruiken twee Amerikaanse lijstersoorten (Dwerg- en Heremietlijster) meer energie in de lange rustperiodes dan gedurende hun vliegdagen. Dat blijkt uit het onderzoek van een vijftal Amerikaanse onderzoekers samen met dr. Henk Visser van het Centrum voor Isotopenonderzoek en het Zoologisch Laboratorium van de Rijksuniversiteit Groningen, dat donderdag 12 juni 2003 is gepubliceerd in het tijdschrift Nature.

De vogels werden gevangen, ingespoten met een klein beetje water met zowel zware waterstof- als zware zuurstofisotopen, ze werden voorzien van een minizender en gevolgd door middel van auto's en een klein vliegtuigje, de volgende morgen weer gevangen in netten en toen werden bloedmonsters afgenomen.

Dankzij deze gegevens is het mogelijk bestaande modellen voor het energiegebruik van trekvogels te toetsen aan harde gegevens.

Over hetzelfde onderwerp berichten in het Dagblad van het Noorden van 13 juni 2003 en in NRC/Handelsblad van 14 juni 2003.

Vogelsterfte in staande netten blijkt fors minder

Visserij-Nieuws, 20 juni 2003
De bijvangst van vogels in de nettenvisserij op het IJsselmeer zijn fors minder dan eerst werd gesteld. Dat blijkt uit een nieuw rapport van Witteveen & Bos dat vrijdag 13 juni 2003 werd gepresenteerd. De doelstellingen in het convenant van de Nederlandse Vissersbond met Vogelbescherming Nederland worden nog niet gehaald. In het convenant worden geen harde cijfers genoemd. Voormalig directeur van Vogelbescherming Nederland, Eric Wanders, heeft begin dit jaar bij een

Broedende Huismus dwarsboomt renovatie.

Foto: Wim Smeets.

bijeenkomst met betrokkenen in Akersloot gesteld dat 2000 dode vogels 'aanvaardbaar' zou zijn. In het rapport van Witteveen & Bos wordt gesproken over 12.000 vogels per jaar die omkomen in netten op het IJsselmeer. De toenmalige staatssecretaris Geke Faber kwam in 1998 naar buiten met sterftcijfers van 50.000 vogels per jaar.

Broedende mus dwarsboomt renovatie *De Telegraaf, 24 juni 2003*

Een broedende mus in een dakgoot heeft de complete Pastoor Van Eijsstraat in Geleen op zijn kop gezet. Omdat de vogel volgens de wet tijdens de broedtijd met rust moet worden gelaten, kan het echtpaar Van Kessel fluiten naar een nieuw dak. De politie had de dakdekkers gewaarschuwd dat zij er niet aan mochten komen op straffe van een boete van € 1500,- voor elke bouwvakker. De woning is overgeslagen en men is verder gegaan met de burens. 'Ik geef dat stomme beest nota bene te eten in ons vogelhuisje in de tuin,' zegt Jet van Kessel.

Vale Gier is vertrokken

Dagblad van het Noorden, 25 juni 2003
De Vale Gier, die ten minste vijftientig ooievaarsjongen heeft gedood in De Schiphorst en omgeving, is gevlogen. Hij is

donderdag 29 juni 2003 voor het laatst gezien door de eigenaren van ooievaarsstation De Lokkerij. Hij probeerde om kwart over negen in de ochtend een nest in de moestuin te plunderen, maar werd verjaagd door de eigenaren en een vlucht van een 40-tal Ooievaars, bijgestaan door enkele mannetjesputters van een reigerkolonie, die zich al jaren achter De Lokkerij ophoudt.

De Lokkerij verzorgt vijf jonge uivers die door de Vale Gier zijn verwond.

Over hetzelfde onderwerp een bericht in de Meppeler Courant van 27 juni 2003.

Protest tegen doden ganzen

De Telegraaf, 26 juni 2003
Tientallen demonstranten hebben geprotesteerd tegen de voorgenomen vergassing door de gemeente Purmerend van duizend ganzen. De dieren veroorzaken veel overlast, ook voor het verkeer, en de gemeente ziet geen andere mogelijkheid dan het afmaken van de probleemganzen. Bij de bestuursrechter in Haarlem diende een procedure die was aangespannen tegen de vergunningverlening door de provincie voor de gemeentelijke ganzenmoord. De gemeente wil een bedrijf einde augustus duizend ganzen laten vergassen.

Over hetzelfde onderwerp een bericht in Trouw van 14 juni 2003.

Een vervolgerbericht onder de kop 'Ganzen gered' in De Telegraaf van 14 juli 2003. Hierin wordt melding gemaakt van opvolging van de provincie van het advies van de dierenbescherming om de ganzen onder te brengen in kinderboerderijen.

De Havik drijft de Sperwer de grote steden in

NRC/Handelsblad, 28 juni 2003

Steeds meer Nederlandse roofvogels ontdekken de grote stad als broedterrein. Massaal koloniseren Sperwers, van nature bosvogels, de grote steden. Predatie door de Havik blijkt een belangrijke drijfveer. Behalve Amsterdam, Vlaardingen en Groningen is bijna geen enkele stad goed in beeld gebracht. Het fenomeen is veel wijder verbreid dan wij nu weten. Bij Sperwers gaat het waarschijnlijk al om enkele honderden paren en het aantal neemt snel toe. Stadssperwers zijn grootverbruikers van mussen. Het paartje aan de Herengracht in Amsterdam verbruikt vierhonderd mussen per broedseizoen. Met dertig paar heden ten dage hebben de Sperwers vrijwel elke hoek van de stad bezet. Ook in Rotterdam (dertig paar) en Den Haag (vijfentwintig tot dertig paar) lijkt dit het geval.

Vogelkijkhut op wielen

Friese Milieufederatie, juni 2003

Aanleiding tot de ontwikkeling van een

mobiele vogelkijkhut door IVN Noordoost-Friesland was een subsidieregeling in het kader van het internationale jaar voor de vrijwilliger. Een IVN-lid had het idee opgedaan in Frankrijk, waar men in korte tijd een bunker had omgebouwd tot vogelkijkhut. De groep had twee dagen de tijd om een uitgewerkt projectvoorstel bij de provincie neer te leggen in het kader van de Provinciale Verordening Milieuvoorlichting en Natuur- en Landschapszorg, wat lukte. In totaal is er anderhalf jaar gewerkt aan de hut. Op het dak zijn zonnecollectoren geplaatst, waarmee het aanwezige koffiezetapparaat voorzien wordt van stroom.

Wedergeboorte van de Ooievaar

De Telegraaf, 5 juli 2003

Tegenwoordig broeden weer ongeveer vierhonderd ooievaarsparen in ons land, waarvan een groot aantal in de vrije natuur. Honderden vrijwilligers creëerden een ideaal leefgebied voor de sympathieke langpoter. Ooievaars fokken in grote kooien is niet meer nodig. De populatie is zelfs weer op vooroorlogs peil. Het belangrijkste doel van de vogelbeschermers is nu te zorgen voor voldoende geschikt leefgebied. Terreinen en weilanden moeten natter en ruiger, waardoor er een grotere variatie komt aan voedsel. Behalve regenwormen ook meer muizen, insecten en kikkers. Momenteel wordt er ook onderzocht of er kleinschalig biotoopherstel mogelijk is in de

De Havik drijft de Sperwer de grote steden in.

Foto: Wim Smeets.

Wedergeboorte van de Ooievaar.

Foto: Wim Smeets.

Alblasserwaard, langs de IJssel en in de Gelderse Poort.

Raaf mist de jacht, niet de jager

de Volkskrant, 12 juli 2003

Van oudsher staat de witte raaf symbool voor zeldzame verschijningen, maar in Nederland is dat beeld aan herziening toe. De gewone zwarte Raaf *Corvus corax* is al zeldzaam genoeg en doet het de afgelopen twee jaren zelfs slechter dan voorheen. De Raaf lijdt onder een verminderde jacht op de Veluwe, onder horkerig gedrag van jagers buiten dit natuurgebied en onder de ziekte viraal hemorrhagisch syndroom (VHS) bij konijnen, het belangrijkste prooidier van de Raaf. Tegenwoordig worden vrijwel geen dode dieren als jachtresultaat achtergelaten om de verspreiding van besmettelijke dierziekten te voorkomen en om fijngevoelige wandelaars de aanblik van dode dieren te besparen.

Stadsmees zingt toontje hoger

De Telegraaf, 18 juli 2003

Koolmezen die in stedelijk gebied verblijven, veranderen hun gezang om boven de stadsherrrie uit te komen. In een lawaaierige omgeving zingen zij hoger dan op het rustige platteland. De Koolmezen

hebben hun zingen aangepast om zich als broedvogel te kunnen handhaven. Dat blijkt uit onderzoek van Hans Slabbekoorn en Margriet Peet, beiden evolutionair gedragsbioloog aan de Universiteit van Leiden. Zij maakten geluidsopnames van Koolmezen in Leiden en Leiderdorp, ondermeer langs de rijksweg A4 en kwamen tot deze wonderlijke ontdekking.

■ Wim Smeets, Bachlaan 111, 3752 HG Bunschoten, (033) 298 31 47, e-mail: smeets.foto@hetnet.nl.

Bestelling Vogelkalender 2004

In dit nummer van *het Vogeljaar* vindt u een acceptgirokaart om het bestellen van de Vogelkalender 2004 te vergemakkelijken. U hoeft alleen maar uw post- of bankrekening en het juiste bedrag in te vullen. € 8,- (voor één kalender), € 16,- (voor twee kalenders), enzovoort.

U ontvangt dan de kalender zo spoedig mogelijk thuis bezorgd.

Wilt u deze acceptgirokaart uitsluitend gebruiken voor het bestellen van uw kalender?

WW